

Bruxelles, den 30. september 2025
(OR. en)

13388/25

Interinstitutionel sag:
2025/0305 (NLE)

AGRI 454
FAO 45
ENV 911
RGA 5

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	29. september 2025
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2025) 564 final
Vedr.:	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i det styrende organ for den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug for så vidt angår visse forslag, der forelægges til vedtagelse på dets ellefte møde

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 564 final.

Bilag: COM(2025) 564 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 29.9.2025
COM(2025) 564 final

2025/0305 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i det styrende organ for den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug for så vidt angår visse forslag, der forelægges til vedtagelse på dets ellefte møde

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Dette er et forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Unionens vegne til ændringen af den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug (ITPGRFA) — "traktaten" — på det ellefte møde i traktatens styrende organ, der finder sted den 24.-29. november 2025.

Traktaten trådte i kraft i 2004. Den har til formål at garantere fødevarerens sikkerheden gennem bevaring, udveksling og bæredygtig udnyttelse af verdens plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug samt en rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelse af disse ressourcer. Det øverste organ i traktaten er det styrende organ. Det består af alle kontraherende parter i traktaten. Unionen og alle dens medlemsstater er kontraherende parter i traktaten. Det styrende organ har ret til at vedtage ændringer i traktaten og bilagene hertil. Disse ændringer træder i kraft, når to tredjedele af de kontraherende parter har ratificeret, accepteret eller godkendt dem.

Med traktaten er der indført et multilateralt system for adgang til og deling af fordele (MLS-systemet) for 64 af nogle af de vigtigste typer fødevarer- og foderafgrøder, der er afgørende for fødevareforsynings sikkerheden og den indbyrdes afhængighed (anført i bilag I til traktaten). Udvekslingen af plantegenetiske ressourcer er reguleret ved en standardiseret materialeoverførselsaftale (SMT-aftalen), der definerer rettigheder og forpligtelser for leverandøren og modtageren af materialet. Der er oprettet en fond for deling af fordele (BSF-fonden) som en mekanisme til at modtage og anvende de finansielle midler, der genereres med MLS-systemet, og som skal finansiere projekter i udviklingslande.

Inden for rammerne af traktaten er der siden 2013 ført forhandlinger med henblik på at revidere MLS for at øge de brugerbaserede indtægtsstrømme til BSF-fonden. Forhandlingerne er blevet hjulpet på vej af den åbne ad hoc-arbejdsgruppe til styrkelse af det multilaterale systems funktionsmåde, som blev nedsat af det styrende organ i 2013. Gruppens mandat blev forlænget i 2015 og 2017, og den blev genoprettet i 2022. Dens fjortende og sidste møde fandt sted den 7.-11. juli 2025. Dens arbejde har resulteret i en pakke af foranstaltninger, der vil blive overvejet med henblik på vedtagelse på det ellefte møde i det styrende organ i november 2025. Pakken omfatter:

1. Udvidelse af bilag I til traktaten med det formål at gøre flere plantegenetiske ressourcer tilgængelige inden for MLS-systemet.
2. Revision af SMT-aftalen med det formål at gøre dens vilkår mere virkningsfulde, samtidig med at balancen mellem interesserne hos både leverandører og modtagere af plantegenetiske ressourcer opretholdes.
3. En resolution, der skal ledsage ændringen af bilag I til traktaten og revisionen af SMTA med henblik på at imødekomme forventningerne om deling af monetære fordele ved anvendelsen af "digital sekvensinformation (DSI)". Begrebet DSI (dvs. sekvenser af planters genom, der kan give sig udslag i forskellige karakteristika eller egenskaber, og som bliver stadig vigtigere forsknings- og forædlingsværktøjer) er ikke omfattet af SMTA, da det er genstand for drøftelser om, hvad det præcist dækker. Det er f.eks. vanskeligt at spore dets oprindelse eller at kortlægge dets bidrag til et nyt produkt og dermed beregne de fordele ved dets

udnyttelse, der skal deles.

Disse forhandlinger vil kunne afsluttes på det forestående ellefte møde i det styrende organ, der finder sted i november 2025. Ved denne afgørelse fastlægges Unionens holdning til udvidelsen af bilag I til traktaten og til revisionen af SMT-aftalen.

Unionens holdning er, at bilag I bør udvides mest muligt, og at andre elementer i pakken bør være betinget af denne udvidelse. Udvidelsen af bilag I til traktaten og revisionen af SMT-aftalen vil, når de træder i kraft, have retsvirkninger. Det er derfor nødvendigt med en bemyndigelse fra Rådet til at tilslutte sig resultatet af disse forhandlinger, såfremt resultatet er i overensstemmelse med Unionens holdning.

Denne afgørelse bør også ophæve Rådets tidligere afgørelse 12102/22, som blev vedtaget af Rådet forud for det niende møde i det styrende organ i 2022, da den kun omfatter udvidelsen af bilag I, men ikke de øvrige elementer, der vil blive drøftet på det forestående ellefte møde i det styrende organ.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Med traktaten indføres en retligt bindende overordnet ramme for bæredygtig bevaring af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug samt et multilateralt system, som ikke alene giver alle traktatens parter adgang til sådanne ressourcer, men også giver dem mulighed for at dele de fordele, der opstår ved udnyttelse af disse ressourcer, med hinanden. Forslaget har til formål at forbedre traktatens funktionsmåde og er derfor i overensstemmelse med og understøtter Unionens politikker på jordbrugs- og miljøområdet.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Dette forslag har til formål at understøtte en retfærdig og rimelig deling af de fordele, der opstår ved udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug inden for rammerne af traktaten. Da de opnåede fordele anvendes til at finansiere projekter i udviklingslande, hænger dette forslag sammen med og understøtter Unionens internationale partnerskabs- og udviklingspolitik.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

I henhold til artikel 218, stk. 9, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) vedtager Rådet på forslag af Kommissionen afgørelser om "*fastlæggelse af, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage retsakter, der har retsvirkninger, bortset fra retsakter, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen*".

Artikel 218, stk. 9, i TEUF finder anvendelse, uanset om Unionen er medlem af organet eller part i aftalen.

Begrebet "*retsakter, der har retsvirkninger*" omfatter retsakter, der har retsvirkninger i medfør af de folkeretlige regler, der gælder for det pågældende organ. Det omfatter også instrumenter, der ikke har bindende virkning i henhold til folkeretten, men som "*vil kunne få afgørende indflydelse på indholdet af de regler, der vedtages af EU-lovgiver*".

Det styrende organ er et organ, der er nedsat ved en aftale, nemlig traktaten, der blev vedtaget på FAO-konferencen den 3. november 2001 og trådte i kraft den 29. juni 2004.

Unionen er sammen med dens medlemsstater kontraherende parter i traktaten.

Den retsakt, som det styrende organ skal vedtage, er en retsakt, der har retsvirkninger. Den påtænkte retsakt får bindende virkning for parterne i henhold til folkeretten, jf. traktatens artikel 12.4, 23 og 24.2.

Den påtænkte retsakt hverken supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for traktaten.

Det proceduremæssige retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 218, stk. 9, i TEUF.

Det materielle retsgrundlag for en afgørelse i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF afhænger hovedsagelig af formålet med og indholdet af den påtænkte retsakt, hvortil der skal indtages en holdning på Unionens vegne. Hvis den påtænkte retsakt har et dobbelt formål eller består af to elementer, og det ene af disse formål eller elementer kan bestemmes som det primære, mens det andet kun er sekundært, skal den afgørelse, der vedtages i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF, have et enkelt materielt retsgrundlag, nemlig det, der kræves af det primære eller fremherskende formål eller element tilsiger.

Hvis den påtænkte retsakt samtidigt har flere formål eller elementer, der er uadskilleligt forbundne, uden at det ene er sekundært i forhold til det andet, skal det materielle retsgrundlag for en afgørelse, der vedtages i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF, undtagelsesvis omfatte de dertil svarende forskellige retsgrundlag.

Den påtænkte retsakt har en række formål og består af en række elementer inden for jordbrug og miljøbeskyttelse. Disse formål og komponenter er uadskilleligt forbundne, uden at den ene er sekundær i forhold til den anden.

Det materielle retsgrundlag for den foreslåede afgørelse omfatter derfor artikel 43, stk. 2, og artikel 192, stk. 1, i TEUF.

Retsgrundlaget for den foreslåede afgørelse bør være artikel 43, stk. 2, og artikel 192, stk. 1, i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 9, i TEUF.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Ikke relevant

- **Proportionalitetsprincippet**

Ikke relevant

- **Valg af instrument**

I henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF er det valgte instrument det eneste, der gør det muligt at nå det tilstræbte mål med dette forslag.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSENER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Ikke relevant

- **Høringer af interessenter**

Se nedenfor.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Forslaget bygger på den forhandlingstekst, der vil blive drøftet med henblik på vedtagelse på det ellefte møde i det styrende organ i november 2025. Denne tekst er blevet udarbejdet af den åbne ad hoc-arbejdsgruppe til styrkelse af det multilaterale systems funktionsmåde, som

blev nedsat af traktatens styrende organ. Gruppens arbejde omfattede en iterativ proces, hvorved teksten blev udarbejdet på gruppens møder, offentliggjort og derefter igen omarbejdet på grundlag af bemærkninger. Ekspertyper og interessenter fra alle de lande, der er kontraherende parter i traktaten, havde mulighed for at bidrage til denne proces.

- **Konsekvensanalyse**

Ikke relevant

- **Målrettet regulering og forenkling**

Ikke relevant

- **Grundlæggende rettigheder**

Forslaget har ingen indvirkning på de grundlæggende rettigheder.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget har ingen virkninger for budgettet.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Ikke relevant

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

I artikel 1 redegøres der for den holdning, der skal indtages på Unionens vegne under forhandlingerne på det ellefte møde (eller efterfølgende møder) i traktatens styrende organ for så vidt angår ændringerne i bilag I til traktaten og vedtagelsen af en revideret standardiseret materialeoverførselsaftale.

I artikel 2 beskrives betingelserne for, hvornår den holdning, der skal indtages på Unionens vegne, kan afvige fra indholdet af denne rådsafgørelse.

Artikel 3 ophæver den tidligere rådsafgørelse om samme emne.

I artikel 4 fastsættes udløbsdatoen for denne rådsafgørelse.

Bilag I og II indeholder nærmere oplysninger om den i artikel 1 nævnte holdning.

Bilag III indeholder nærmere oplysninger om de i artikel 2 nævnte betingelser.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i det styrende organ for den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug for så vidt angår visse forslag, der forelægges til vedtagelse på dets ellefte møde

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 43, stk. 2, og artikel 192, stk. 1, sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug ("traktaten") blev indgået af Unionen ved Rådets afgørelse 2004/869/EF⁽¹⁾ og trådte i kraft den 29. juni 2004.
- (2) I henhold til traktatens artikel 23 og artikel 24.2 har det styrende organ, der er oprettet ved traktaten ("det styrende organ"), bemyndigelse til at vedtage ændringer i traktaten og bilagene hertil.
- (3) Det styrende organ skal på sit ellefte møde den 24.-29. november 2025 undersøge og eventuelt vedtage en afgørelse om et forslag til ændringer i bilag I til traktaten, som har til formål at inkludere andre plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug end dem, der i øjeblikket er anført i nævnte bilag. De plantegenetiske ressourcer, der indgår i bilag I til traktaten, er omfattet af det multilaterale system for adgang til og deling af fordele ("det multilaterale system"), der er oprettet ved traktaten.
- (4) Forslaget til ændringer i bilag I til traktaten vil blive behandlet af det styrende organ inden for rammerne af en pakke af foranstaltninger, der også vil omfatte et forslag til revision af den standardiserede materialeoverførselsaftale (SMT-aftalen), som er den standardkontrakt, der regulerer udveksling af materiale under det multilaterale system.
- (5) Denne pakke af foranstaltninger er blevet udarbejdet af den åbne ad hoc-arbejdsgruppe til styrkelse af det multilaterale systems funktionsmåde, som blev nedsat af det styrende organ til dette formål. Unionen bør støtte de foreslåede ændringer i bilag I til traktaten og revisionen af SMT-aftalen, da disse forventes at ville bidrage til at nå traktatens vigtigste tilstræbte mål.
- (6) Når afgørelsen er accepteret – og efter ratifikation, accept eller godkendelse fra to tredjedele af de kontraherende parter, vil det styrende organs afgørelse vedrørende ændringerne i bilag I til traktaten med henblik på at inkludere yderligere plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug og revisionen af SMT-aftalen

⁽¹⁾ Rådets afgørelse 2004/869/EF af 24. februar 2004 om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug (EUT L 378 af 23.12.2004, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2004/869/oj>).

være bindende for Unionen. Den holdning der skal indtages på Unionens vegne i det styrende organ på dets ellefte møde eller – såfremt der ikke opnås enighed på dets ellefte møde – på ethvert efterfølgende møde, der afholdes i løbet af denne afgørelses gyldighedsperiode, bør derfor fastlægges.

- (7) Ændringerne i bilag I til traktaten og revisionen af SMT-aftalen vil ikke nødvendiggøre nogen ændring af EU-retten.
- (8) For at sikre den nødvendige fleksibilitet under forhandlingerne på det ellefte møde i det styrende organ eller på ethvert efterfølgende møde, såfremt der ikke opnås enighed på dette ellefte møde, bør Unionen bemyndiges til at godkende mindre tekniske ændringer af nærværende afgørelse for så vidt angår den afgørelse, der skal vedtages af det styrende organ om ændringerne i bilag I til traktaten og revisionen af SMT-aftalen, forudsat at de pågældende ændringer ikke ændrer substansen af nærværende afgørelse.
- (9) Nærværende afgørelse bør finde anvendelse i en begrænset periode, hvorefter Kommissionen, hvis ændringen af bilaget til traktaten og revisionen af SMT-aftalen ikke er blevet vedtaget, bør vurdere virkningsgraden af nærværende afgørelse og foreslå, om anvendelsen heraf skal forlænges, eller om afgørelsen på anden måde skal ændres eller ophæves.
- (10) Rådets tidligere afgørelse 12102/22 om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i traktatens styrende organ, bør ophæves, da den ikke afspejler udviklingen i den åbne ad hoc-arbejdsgruppe om styrkelse af det multilaterale systems funktionsmåde —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne på det ellefte møde i det styrende organ for den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug ("traktaten"), som finder sted fra den 24. til 29. november 2025, eller på ethvert efterfølgende møde, såfremt der ikke opnås enighed på det ellefte møde, for så vidt angår ændring af bilag I til traktaten med hensyn til udvidelse af, hvad det multilaterale system for adgang til og deling af fordele omfatter, og vedtagelse af en revideret standardiseret materialeoverførselsaftale, skal bygge på udkastet til ændring af bilag I til traktaten og udkastet til revideret standardiseret materialeoverførselsaftale, jf. henholdsvis bilag I og II.
2. Det system med obligatoriske betalinger, der er oprettet ved den reviderede standardiserede materialeoverførselsaftale, er underlagt betingelser vedrørende ikrafttræden af ændringen af bilag I til traktaten.

Artikel 2

Hvis der er sandsynlighed for, at den holdning, der er omhandlet i artikel 1, vil blive berørt af nye videnskabelige eller tekniske oplysninger, der forelægges forud for eller på det ellefte møde i det styrende organ, eller på et efterfølgende møde, såfremt der ikke opnås enighed på det ellefte møde, eller hvis Unionen er nødsaget til at indlede yderligere forhandlinger på det pågældende møde, kan Unionens holdning underkastes mindre tekniske ændringer, der skal aftales på stedet, under overholdelse af principperne i bilag III.

Artikel 3

Rådets afgørelse 12102/22 af 13. september 2022 om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i det styrende organ for den internationale traktat om plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug for så vidt angår ændringer i bilag I til nævnte traktat ophæves.

Artikel 4

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelse heraf.

Artikel 5

Denne afgørelse finder anvendelse indtil den 31. december 2029.

Artikel 6

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen og til medlemsstaterne.
Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Ursula VON DER LEYEN
[...]